

RMO Kuusinen Miki(VM)

19.04.2018
JULKINEN

Asia

Euroopan komission tiedonanto - FinTech-toimintasuunnitelma Euroopan rahoitusalan kilpailukyvyn ja innovatiivisuuden parantamiseksi

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio on julkaissut Fintech-toimintasuunnitelmansa osana kehittämisstrategiaa pääomamarkkinoiden unionille ja digitaalisille sisämarkkinoille.

Komissio antoi 8 päivänä maaliskuuta 2018 suunnitelmansa tiedonantona - FinTech-toimintasuunnitelma Euroopan rahoitusalan kilpailukyvyn ja innovatiivisuuden parantamiseksi COM(2018) 109 final. Komission suunnitelma on seurausta neuvoston ja parlamentin vaatimuksille luoda unioniin sellainen sääntely-ympäristö, jonka avulla uuden sukupolven rahoituspalveluteknologioita (Fintech) koskevia liiketoimintamalleja voidaan ottaa laajemmin käyttöön kaikkialla EU:ssa säilyttäen kuitenkin edelleen rahoitustoimialan vakaus ja häiriötön toiminta.

Suomen kanta

Suomi kannattaa toimenpiteitä, jotka edistävät uusien toimijoiden pääsyä rahoitusmarkkinoille ja edistävät uusien innovatiivisten rahoituspalveluiden saatavuutta yrityksille ja kuluttajille. Kilpailun lisääntyminen edistää myös perinteisen rahoituspalvelusektorin kannusteita uudistua sekä mahdollistaa uusien liiketoimintamallien syntymisen. Lisäksi Suomi pitää tärkeänä, että unioni on tulevaisuuteen katsovilla toimenpiteillä edelläkävijänä mahdollistamassa liiketoimintamallien kehittymistä myös rahoitusmarkkinatoimialalla.

On tärkeää, että mahdolliset sääntelytoimet ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisia, minkä johdosta on oleellista arvioida niiden tarpeellisuutta. Uusien teknologioiden hyödyntäminen alentaa liiketoiminnasta johtuvia kustannuksia sekä nostaa

tehokkuutta, mikä osaltaan edistää sisämarkkinan kilpailukykyä muun muassa laskemalla markkinoille tulon esteitä ja lisäämällä mahdollisuuksia rajat ylittävään liiketoimintaan.

Unionin toimenpiteiden tulee olla tarkkaan punnitussa tasapainossa rahoitusmarkkinoilla muodostuvan teknologianeutraliteetin, datan paremman hyödyntämisen, tietoturvan ja käyttäjien oikeuksien suhteen. Koska koko rahoitusala pohjautuu yleiseen luottamukseen toimintaa kohtaan, tulee tietosuojan, kuluttajansuojan ja sijoittajansuojan pysyä korkealla tasolla myös uusissa palveluissa ja uusilla palveluntarjoajilla. Tämä on yksi perusedellytys, jotta rahoitusvakaus säilyy. Kyberturvallisuus on oleellinen tekijä palveluiden luotettavan toiminnan sekä rahoitusmarkkinoiden vakauden turvaamisen kannalta, ja siksi kaikkien toimijoiden kyberturvavalmiuksien tarkempi valvonta on tulevaisuudessa entistä tärkeämpää.

Pääasiallinen sisältö

Komission alustavat sääntelytavoitteet kohdistuvat muun muassa joukkorahoitustoiminnan luvanvaraiseksi saattamiseen sekä mahdollisesti niin sanot-tujen virtuaalirahakkeiden yleisölle tarjoamisen sääntelemiseen.

Komissio on todennut, että uudet finanssiteknologiat, kuten laajamittaiset joukkorahoituspalvelut, eivät ole riittävästi huomioituina unionin nykyisessä sääntelykehyksessä. Tämän johdosta jäsenvaltiot kehittävät kansallisia järjestelmiä, jotka aiheuttavat sääntelyeroja eri jäsenvaltioiden välillä. Tämän johdosta komissio tulee esittämään joukkorahoituspalvelujen sääntelemistä uudella lainsäädännöllä sen varmistamiseksi, että laina- ja investointipohjaiset joukkorahoitusmuodot ovat yhdenmukaisesti säänneltyjä. Jatkossa joukkorahoitustoimijat voisivat hyödyntää ns. EU-passia, ja tarjota palvelujaan kaikkialla EU:ssa. Lainsäädäntö ei todennäköisesti tulisi voimaan ennen vuoden 2022 loppua.

Komissio jatkaa kryptovaroihin sisältyvien haasteiden ja mahdollisuuksien arviointia sekä arvioi mahdollisen niihin soveltuvan sääntelykehysten kehittämistä.

Vuoden 2019 ensimmäisen vuosineljänneksen aikana komissio aikoo julkaista raportin parhaista käytännöistä, jotka koskevat innovaatiokeskuksia ja valvojien sääntelyhiekkalaatikoita (*Regulatory Sandbox*), jotka tukevat innovatiivisten yritysten liiketoiminnan kasvua EU:ssa.

Komissio on tunnistanut nykyisen sääntely-ympäristön ja sen mukaiset sääntelyprosessit yhtenä esteenä fintech-ratkaisujen käyttöönotolle. Vuoden 2019 loppuun mennessä perustetaan asiantuntijaryhmä, joka tutkii rahoitusinfrastruktuurin nykyisen sääntelykehysten soveltuvuutta.

Kun oletetaan, että lohkoketjuteknologian (*Blockchain*) mahdollisesti tarjoamat mahdollisuudet koskevat rahoituspalvelujen ohella muitakin toimialoja, aikoo komissio edistää lohkoketjujen käyttö unionissa (*EU Blockchain Initiative*), minkä yhteydessä ehdotettaneen eri toimenpiteitä ja rahoitusta skaalautuvuuden, hallintotapojen ja yleisten standardien kehittämiseksi toimialalle sekä yhteentoimivuuden edistämiseksi. Komissio on käynnistänyt helmikuussa 2018 EU:n lohkoketjuteknologian seurantakeskuksen ja forumin.

Jotta valvojat voisivat osallistua fintechin kehittymiseen ja ymmärtää entistä paremmin niiden perustana olevaa teknologiaa, komissio järjestää EU:n Fintech -laboratorion (*EU Fintech Lab*). Eurooppalaisia valvontaviranomaisia ja kansallisia sääntelyviranomaisia kehoitetaan tässä yhteydessä tekemään yhteistyötä teknologiatoimittajien kanssa, jotta unioniin syntyisi innovaatioita.

Komissio tunnustaa, että EU:n laajuiset ”fintech-markkinat” eivät voi saavuttaa täyttä potentiaaliaan ilman avointen teknologiastandardien kehittämistä, sillä nämä mahdollistavat eri järjestelmien ja palvelujen yhteentoimivuuden keskenään. komissio aikookin työskennellä toimialan ja standardointielinten kanssa edistääkseen yleisten standardien käyttöönottoa järjestelmien välisen yhteentoimivuuden varmistamiseksi.

Muiden toimien ohella komissio aikoo myös poistaa esteitä, jotka haittaavat pilvipalvelujen käyttöä rahoituspalvelujen tarjoamisessa sekä parantaa tietoverkkoturvan edellytyksiä. Lisäksi eurooppalaiset instituutiot ovat tunnistaneet rahoitusalan vakauden vaarantumismahdollisuuden. Tästä syystä kyberturvallisuus on eräs toimintasuunnitelman tärkeimmistä prioriteeteista. Komissio tulleeikin harkitsemaan eurooppalaisten valvontaviranomaisten tekemien selvitysten pohjalta, onko jatkossa syytä antaa ohjeistusta EU:n rahoitusalan tieto- ja viestintäteknologian riskien hallintaa ja vähentämistä koskevien vaatimusten soveltamisen valvonnasta ja valvontakäytäntöjen yhtenäistämisestä.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Komission toimintasuunnitelma on luonteeltaan tiedonanto. Toimintasuunnitelman mukaan komissio tulee mahdollisesti antamaan erillisiä säädösehdotuksia.

Rahoituspalveluja koskevan tulevan sääntelyn oikeusperusta on pääsääntöisesti sisämarkkinoiden lainsäädännön lähentämistä koskeva SEUT 114 artikla.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Asia valmistellaan valtiovarainministeriön rahoitusmarkkinaosastolla.

Toimintasuunnitelmasta on pyydetty sidosryhmiltä kommentit EU-asiain komitean alaisen jaosto 10:n (rahoituspalvelut- ja pääomaliikkeet) laajassa kokoonpanossa.

Eduskuntakäsittely

-

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Toimintasuunnitelma on luonteeltaan tiedonanto komission suunnittelemista toimista, eikä se tässä vaiheessa sisällä lainsäädäntöehdotuksia.

Asia kuuluu Ahvenanmaan itsehallintolain (1141/1991) 27 §:n 8 ja 9 kohdan sekä 29 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan valtakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan keskuspankille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle sekä alueiden komitealle:

FinTech-toimintasuunnitelma Euroopan rahoitusalan kilpailukyvyn ja innovatiivisuuden parantamiseksi (COM(2018) 109 lopullinen).

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Finanssineuvos Miki Kuusinen, VM/RMO, etunimi.sukunimi@vm.fi, p. 02955 30339.

EUTORI-tunnus

EU/2018/0755

Liitteet

Viite

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
